

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

Доклад

От: Председателя на Факултетска комисия по качество на Стопанския факултет – проф. д-р Мария Станкова

по дейностите, предприети във връзка с организацията, управлението и осигуряването на качеството на образованието в Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за учебната 2022-2023 година и осигуряващи информационно предстоящ вътрешен одит

Докладът има за цел да представи резултатите от предприетите действия по осигуряване и оценяване на качеството, както и в изпълнение на мерките по отстраняване на несъответствията, констатирани по време на извършеният на 16.12.2022 г. планов вътрешен одит и извънпланов одит през 2023 г. в Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Дейностите по осигуряване и оценяване на качеството са подчинени на следните цели:

- повишаване качеството на крайния образователен продукт по професионални направления във Факултета;
- надеждна обратна връзка от студентите и извличане на поука от направените коментари;
- подобряване достъпа до административните услуги и повишаване качеството им;
- улесняване студентите в процеса на обучение;

- предоставяне на заинтересованите страни професионална информация за образователния процес;
- анализ и предприемане на действия въз основа на оценките за удовлетвореност на студентите.

В посока към създаване на предпоставки за ефективно функциониране на Вътрешната система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието на ЮЗУ „Неофит Рилски“, през учебната 2022-2023 година в Стопанския факултет бяха реализирани множество положителни резултати и инициативи, способствали осигуряване на качеството на провежданото в Стопанския факултет обучение по професионални направления и акредитирани специалности за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ и ОНС „Доктор“.

През 2023 г., отчитайки предизвикателствата при осигуряване качеството на образование, Факултетската комисия по качество при Стопанския факултет проведе обучение в хибриден формат на тема „Актуални въпроси на осигуряването и управлението на качеството на образованието във Вътрешната система за качество на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград“. Обучението бе ориентирано към преподаватели, администрация, докторанти и студенти на Стопанския факултет и се проведе в хибриден формат: на място – в зала 8328 на Стопанския факултет и чрез платформата BigBlueButton на 06.04.2023 г. с линк – <https://bbb.swu.bg/b/mar-v49-hd2> и начален час 14 ч. Лектор – проф. д-р Мария Станкова, Зам. Декан и Факултетски отговорник по качеството. В обучението, на място, се включиха 19 преподавателя и 8 представителя на администрацията. Онлайн присъстваха 6 преподавателя. За удостоверяване на така представените данни, са налични присъствени списъци и скриншот на екрана от платформата BigBlueButton на 06.04.2023 г. с линк – <https://bbb.swu.bg/b/mar-v49-hd2>.

Същевременно, Факултетската комисия по качество при Стопанския факултет проведе и едно допълнително обучение по въпросите на качеството. То е с дата 10 април 2023 г. и начален час - 13.00. По своя характер, това бе специализирано обучение за катедрените отговорници по качеството, ас. Радост Юлева и гл. ас. д-р Николай Патонов, с лектор доц. д-р Стоян Танчев – отговорник за качеството на Катедра „Финанси и отчетност“. С основен акцент организация и управление на документооборота на системата за качество в рамките на катедрите.

На 18.09.2023 г. двама представители на Факултета, се включиха в обучение на вътрешни одитори на Системи за управление на качеството, съгласно ISO 9001:2015 и ISO 19011:2011, иницирано от Отдела по качество при Югозападния университет.

През отчетния период периодично са обсъждани и идентифицирани областите, които се нуждаят от подобрене, както и са предприемани коригиращи мерки и действия за подобряване на онези от тях, които се нуждаят от подобрене. В своята съвкупност, те са отразени в документооборота на първичните звена, както и в този за Факултета като цяло.

За периода 2022-2023 учебна година се планираха, предприеха и отчетоха дейности по: оценка на учебни курсове, оценка на учебни програми, самооценка и оценка на качеството, постигнато от преподаватели, проучване мнението на студенти – настоящи и завършили факултета, и работодатели. Базов документ, очертаващ изпълнението им са план-графиците за качество по катедри и на Стопанския факултет. На общо факултетско ниво са изготвени, обсъдени и приети Доклад за успеваемостта и средния успех, постигнати от студентите от 1 до 4 курс, ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ за предходната учебна година и Доклад, представящ анализ на динамиката на заетостта, безработицата и наетите лица в секторите от националната икономика, за които кадри подготвя Стопански факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски” (в приложения към настоящия Доклад).

Специално внимание бе отделено на дейностите във връзка с програмната акредитация и променената методология и първични данни за висшите училища.

В конкретиката на дейностите по осигуряване, оценяване и управление на качеството на образование, в Стопанския факултет за 2022-2023 учебна година е извършено следното:

За катедра „Финанси и отчетност“

Въпросите по качеството, неговото осигуряване и оценяване са били обект на **в 8 заседания** на катедра „Финанси и отчетност“. Изготвен и приет на Заседание на Катедрения съвет е конкретен План-график за провеждане на предстоящи дейности по качеството за учебната 2022/2023 година действие на базата на Доклад за вътрешен одит и Карта за коригиращи действия по проведения през 2022 г. одит (Протокол от КС №9/03.11.2022 г.).

КС на катедра „Финанси и отчетност“ е **обсъдил и приел доклади с анализ на следните видове анкети:**

1.1. Доклади с резултати от анкетно проучване на студентското мнение на първокурсниците от специалност „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“ за ОКС „Бакалавър“ за учебната 2022-2023 година;

1.2. Доклади от анкетно допитване до работодатели за мнението им относно проведения в техните организации преддипломен стаж на студенти от специалност “Счетоводство и контрол” и „Финанси“ през учебната 2022-2023 година.

1.3. Доклад за резултати от анкетно проучване на дипломиращите студенти (ОД 1-05-17) през учебната 2021/22 година;

1.4. Доклад с резултати от анкетно проучване на студентското мнение за качеството на обучение на лекции и семинарни упражнения (ОД 1-05.05) за периода - зимен и летен семестър на учебната 2021/2022 година;

1.5. Доклад за провеждане на срещи със студенти от страна на курсовите отговорници за запознаване на студентите с изискванията за разработване на курсови проекти, реферати и дипломни работи, както и с библиотечните ресурси и базите данни в съответствие за учебната 2022/2023 г.;

1.6. Доклад за провеждане на срещи със студенти от страна на курсовите отговорници за предприемане на превантивни и коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване, прекъсване на обучението в съответствие за учебната 2022/2023 г.;

Резултатите са, както следва:

- ✓ Резултати от анкетно проучване на студентското мнение на първокурсниците от специалност „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“ за ОКС „Бакалавър“ за учебната 2022/2023 година. Резултатите от анкетното проучване са представени и обсъдени на заседание на Катедра „Финанси и отчетност“ и включени в **Протокол №10/13.12.2022** г.

Анализът на анкетните карти сред студентите от специалност „Финанси“ показва следните резултати:

➤ На въпроса „Как разбрахте за специалността?“, на първо място с 75% анкетираните посочват, че сайта на университета е основен източник на информация. На второ

и трето място с по **12,5%** анкетираните студенти са отговорили, че се информират от кандидат студентски справочник на университета и от възпитаници на университета.

➤ **На въпроса: „Защо избрахте тази специалност?“** – на първо място с **87%** анкетираните студенти, обучаващи се в специалност „Финанси“ твърдят, че са избрали именно нея, защото обучението би им осигурило реална възможност за намиране на работа по специалността. На второ място с еднакъв резултат от **13%** анкетираните отговарят, че са избрали специалността поради получаването на добра подготовка.

➤ На въпроса **„Какво очаквате от обучението си в тази специалност?“**, на първо място всички студенти или **100%** от тях считат, че завършвайки обучението си в специалност „Финанси“ ще имат добра основа за бъдеща професионална реализация. Със същия резултат (**100%**) студенти смятат, че от обучението им в университета ще получат добра и практическа подготовка. Голяма част от анкетираните студенти (**89%**) смятат, че ще получат добра теоретична подготовка.

Анализът на анкетните карти сред студентите от специалност „Счетоводство и контрол“ показва следните резултати:

➤ **На въпроса „Как разбрахте за специалността?“**: анкетираните студенти посочват на първо и второ място с по **50%**, че основен източник на информация е сайта на университета, както и че са разбрали за специалността от техни познати.

➤ **На въпроса: „Защо избрахте тази специалност?“** – всички анкетираните студенти-**100%**, обучаващи се в специалност „Счетоводство и контрол“ твърдят, че са избрали специалността, защото обучението би им осигурило реална възможност за намиране на работа. На второ място с **16%** от анкетираните отговарят, заради добрия имидж на университета.

➤ На въпроса **„Какво очаквате от обучението си в тази специалност?“**, **100%** от студентите считат, че завършвайки обучението си в специалност „Счетоводство и контрол“ ще имат добра основа за бъдеща професионална реализация, **33%** студентите разчитат на получаване на добра теоретична подготовка, **16%** смятат, че ще доразвият личните си умения необходими за професионална реализация и също **16%** от тях искат да се обучават в специалност „Счетоводство и контрол“, за да участват в студентски бригади в чужбина.

*Забележка: Процентното разпределение на отговорите във въпросите надвишава **100%**, тъй като анкетираните студенти са посочили повече от един отговор.*

Въз основа на гореизложените резултати от проведеното анкетно проучване сред студенти от първи курс, обучаващи се в специалности „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“, може да се обобщи следното:

1. Сайтът на университета е основен източник на информация по време на кандидат-студентската кампания. Висок е и процентът на студентите, които получават информация от техни близки и познати и от възпитаници на университета;

2. Студентите избират тези специалности, защото разчитат, че завършвайки обучението си ще имат реална възможност за намиране на работа по съответната специалност въз основа на получените добра теоретична и практическа подготовка;

3. Значителна част от студентите очакват, че завършвайки обучението ще имат добра основа за бъдеща професионална реализация, че ще получат добра теоретична подготовка, както и ще развият личните си умения, необходими за професионалната им реализация.

- ✓ Доклади от анкетно допитване до работодатели за мнението им относно проведения в техните организации преддипломен стаж на студенти от специалност „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“ през учебната 2022-2023 година. Резултатите от анкетните проучвания са представени и обсъдени на заседания на Катедра „Финанси и отчетност“ и включени в **Протокол №1/07.02.2023 г.** и **Протокол №2/ 23.02.2023 г.**

Докладвани са резултатите от анкетно проучване сред работодатели, приели на преддипломен стаж студенти от специалност **“Финанси”**- редовно обучение, за качеството на подготовката на тези студенти. Анкетното проучване е направено сред работодатели наели **10** студенти от специалност **“Финанси”** през учебната 2022-2023 година за провеждане на преддипломен стаж. Имайки предвид общия брой на студентите от специалност „Финанси“, а именно **15**, можем да разглеждаме получените резултати като достатъчно представителни относно състоянието на подготовката на студентите от специалността.

Анкетиран са и работодатели наели **10** студенти от специалност **“Счетоводство и контрол”** през учебната 2022-2023 година за провеждане на преддипломен стаж. Имайки предвид общия брой на студентите от специалността е **11** можем да разглеждаме получените

резултати като достатъчно представителни относно състоянието на подготовката на студентите от специалност **„Счетоводство и контрол“**.

Справката показва, че териториалният обхват на анкетното проучване за двете специалности обхваща работодатели от Благоевград, Дупница, Сандански, Петрич, Кюстендил, Кресна, Велес (Северна Македония), Крива Паланка (Северна Македония). Така представените населени места, включващи, както големи, така и по-малки градове и села в Югозападна България и в Република Северна Македония, показват нагласите и мненията на работодателите и обхващат географския регион, в който се реализират студентите от Стопанския факултет.

На база изложените резултати в докладите може да се обобщи, че според мнението на работодателите, студентите завършилите специалности "Финанси" и „Счетоводство и контрол“ в СФ на ЮЗУ са добре подготвени и намират заетост по специалността на трудовия пазар.

Прави положително впечатление готовността на анкетираните работодатели да проявяват интерес към обучителни семинари за служителите им, организирани от Стопанския факултет на работното място и както да участват в научно-изследователски проекти и в ежегодните „дни на отворените врати“ в професионалната организация за студентите.

Като препоръка от работодателите може да се изведе следното:

За специалност „Финанси и отчетност“- да се усъвършенства обучението по специалността като се повиши практическата част за придобиване на конкретни професионални умения. Да се Популяризира дейността на Кариерния център сред работодателите за да може студентите да бъдат подпомогнати при тяхната професионалната реализация.

За специалност „Счетоводство и контрол“- да се предприемат на конкретни действия с цел подобряване на компютърните и езикови умения.

Работодателите отправят препоръка за засилване на сътрудничеството с Кариерния център на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Обобщените отговори на въпросите разкриват, че анкетираните работодатели оценяват високо подготовката на обучаваните в специалност **„Счетоводство и контрол“** и специалност

„Финанси“ студенти, определяйки ги като добра база за последваща професионална реализация.

- ✓ **Доклад за резултати от анкетно проучване на дипломиращите студенти (ОД 1-05-17) през учебната 2022/2023 година.** Резултатите от анкетното проучване са представени и обсъдени на заседание на Катедра „Финанси и отчетност“ и включени в **Протокол №1/07.02.2023 г**

Оценъчните карти за обратна връзка са попълнени от студентите, обучавани в следните дисциплини:

1. Финанси – 26 анкетиранани;
2. Счетоводство и контрол - 41 анкетиранани;
3. Счетоводно-финансов мениджмънт– 20 анкетиранани;

Общ брой на анкетираните 87.

Анализът на анкетните карти показва следните резултати:

➤ Поставените оценки от завършващите студентите през академичната 2021-2022 година за специалност „Финанси“ е Добър- 3,88, за специалност „Счетоводство и контрол“– Добър 3,89, и за специалност „Счетоводно–финансов мениджмънт“– Добър 3,82.

➤ Оценките за академичната 2020-2021 година са били следните- за специалност „Финанси“- Добър - 3,80, за „Счетоводство и контрол“- Добър 3,77, за „Счетоводно – финансов мениджмънт“– Добър 3,81.

➤ Сравнявайки двете учебни години резултатите показват, че е налице слабо увеличение в оценките, които дават завършващите студентите обучавани се в специалностите на катедра „Финанси и отчетност“. За „Финанси“ увеличението е с 2,10%, за „Счетоводство и контрол“ с 3,44% и за „Счетоводно–финансов мениджмънт“ с 1,06%.

- ✓ **Доклад с резултати от анкетно проучване на студентското мнение за преподавателите, по отношение качеството на обучение (ОД 1-05.05) за летен семестър на учебната 2021/2022 година.** Резултатите от анкетното проучване са представени и обсъдени на заседание на Катедра „Финанси и отчетност“ и включени в **Протокол №1/07.02.2023 г.**

Изчисленият среден показател оценяващ качеството на преподаване на членовете на академичния състав на Катедра „Финанси и отчетност“ е еквивалентен на 5.38. На тази база можем да заключим, че поставените оценки на преподавателите, надвишават средния показател в 65% от учебните дисциплини, които анкетираните изучават. Това е показател за високото мнение и удовлетвореност сред студентите.

На свои заседания Катедреният съвет реши преподавателите от катедра „Финанси и отчетност“ да осъществят подкрепа и съдействие на студентите в т.ч. и на тези които изостават в обучението си.

- ✓ **Доклад за провеждане на срещи със студенти от страна на курсовите отговорници за запознаване на студентите с изискванията за разработване на курсови проекти, реферати и дипломни работи, както и с библиотечните ресурси и базите данни с които разполага ЮЗУ „Неофит Рилски“ в съответствие за учебната 2022/2023 г. Резултатите от обсъдените срещи са включени в **Протокол №1/07.02.2023 г.****

Курсовите отговорници доц. д-р Стоян Танчев, гл. ас. д-р Николай Патонов, гл. ас. д-р Миглена Тренчева и гл. ас. д-р Калина Дурова проведоха срещи със студенти от I, II, III и IV курс обучаващи се в специалностите „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“.

От предоставените доклади на курсовите отговорници в катедра „Финанси и отчетност“ се установява, че студентите са запознати с изискванията за разработване на курсови проекти, реферати и дипломни работи. Също така са обсъдени и методологични въпроси за провеждане на самостоятелни изследвания. Студентите са запознати, че имат свободен достъп до библиотечните ресурси и до базите данни на университета. Достъпът до библиотечните ресурси и до базите данни има съществено значение за провеждане на самостоятелни емпирични изследвания които са част от научните разработки в т.ч. курсов проект, реферат и дипломна работа, които са част от извън аудиторната заетост на студентите.

Следва да се посочи, че след проведените срещи курсовите отговорници в катедра „Финанси и отчетност“ са спазили поставените срокове за провеждане на срещи със студентите. Задълбочено са обсъдени въпросите свързани с написването на научни разработки, както и достъпът до базите данни и библиотечни ресурси на университета.

- ✓ **Доклад за провеждане на срещи със студенти от страна на курсовите отговорници за предприемане на превантивни и коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване, прекъсване на обучението в съответствие за учебната 2022/2023 г.. Резултатите от обсъдените срещи са включени в **Протокол №7/16.06.2023 г.****

Курсовите отговорници доц. д-р Стоян Танчев, гл. ас. д-р Николай Патонов, гл. ас. д-р Миглена Тренчева и гл. ас. д-р Калина Дурова проведоха срещи със студенти от I, II, III и IV курс обучаващи се в специалностите „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“.

От предоставените доклади на курсовите отговорници в катедра „Финанси и отчетност“ се установява, че студентите са запознати с правилата на ЮЗУ „Неофит Рилски“, относно „Правила за подкрепа на студентите, формиращи продукт, който не съответства на определените изисквания“.

На срещите са обсъдени въпроси свързани с дейности за подкрепа на студентите, в следните области:

1. Предприемане на действия от страна на студента при незаверен семестър;
2. Предприемане на действия при ненатрупан кредит от студент необходим за допускане до изпит;
3. Предприемане на действия при прекъсване на обучението поради слаб успех;
4. Предприемане на действия при прекъсване на обучението по медицински и социални причини;
5. Предприемане на действия при неуспешно приключени учебни задължения за текущия курс и записали условно следващата година;
6. Предприемане на действия когато студенти не са се записали се в определените срокове.

В допълнение на горепосочените въпроси на срещите са дискутирани и въпроси като: запознати ли са с изискванията и критериалните системи за оценяване по всички учебни дисциплини, които изучават в момента, срещат ли трудности и от какъв характер, нуждаят ли се от съдействие от страна на академичния и административния състав на факултета.

Следва да се посочи, че след проведените срещи курсовите отговорници в катедра „Финанси и отчетност“ са спазили поставените срокове за провеждане на срещи със студентите. Задълбочено са обсъдени въпросите свързани с предприемане на превантивни и

коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване и прекъсване на обучението, както и въпроси свързани с изисквания при провеждане на лекции и семинарни упражнения.

При студентите от I, II, III и IV курс на обучение се забелязва висок интерес по обсъжданите въпроси. При студентите от IV курс се установява, че освен горепосочените въпроси се интересуват от въпроси свързани с предстоящото дипломиране. Преподавателите, курсови отговорници на IV курс са запознали и обсъдили със студентите следните по-важни въпроси- условията на които трябва да отговарят студентите за допускане на държавен изпит, условията на които трябва да отговарят студентите за допускане до защита на дипломна работа; срокове за подаване на заявления за допускане на държавен изпит/ защита на дипломна работа; структура форма и съдържание на дипломна работа (в т. ч. увод, разглеждане на теоретичен проблем, формулиране на хипотеза; провеждане на емпирично изследване, формиране на изводи- заключение); запознаване на студентите с примерни тестове за държавен изпит и с примерни теми за изготвяне на дипломни работи от сайта на Стопанския факултет.

- ✓ **В катедра „Финанси и отчетност“ са оценени двама преподаватели, по отношение на качеството, постигнато от тях - доц. д-р Десислава Стоилова и доц. д-р Иван Тодоров. Същите са подготвили типови карти за самооценка. Решение с Протокол №1/07.02.2023 г. Докладът и протоколът за резултатите от извършените оценки са представени и обсъдени на заседание на КС през месец юни са включени в Протокол №7/16.06.2023 г.**
- ✓ **На свое заседание катедреният съвет реши бъдат оценени част от учебните програми от I до IV семестър. Решение с Протокол №1/07.02.2023 г.. Докладът и протоколът с констатациите от оценените учебни програми са представени и обсъдени на заседание на КС през месец май и са включен в Протокол №7/16.06.2023 г.**

Оценени са следните програми:

1. Данъчен контрол;
2. Корпоративни финанси;

3. Общински финанси;
4. Основи на финансовия контрол;
5. Теория на управленския контрол;
6. Финансово моделиране;
7. Финансово планиране.

✓ **С решение на Катедрения съвет с Протокол №4/05.04.2023 г. са обсъдени и приети следните обновени квалификационни характеристики:**

I. За магистърска програма „Счетоводно финансов мениджмънт“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестър;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

II. За специалност „Финанси“

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестър;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър по ...“ в професионално направление 3.8. Икономика/, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър по ...“ по специалности в професионално направление 3.8. Икономика/, задочна форма на обучение; срок на обучение - 4 семестъра

✓ С решение на Катедрения съвет с Протокол №5/27.04.2023 г. са приети актуализирани учебните планове, с включени в тях факултативни дисциплини, както следва:

Професионално направление 3.8 Икономика

I. Специалност „Финанси“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8. Икономика, редовна форма на обучение, срок на обучение – 4 години;

➤ По образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8. Икономика, задочна форма на обучение, срок на обучение – 4 години;

II. специалност „Счетоводство и контрол“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на специалност „Счетоводство и контрол“ в професионално направление 3.8. Икономика, редовна форма на обучение, срок на обучение – 4 години;

➤ По образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на специалност „Счетоводство и контрол“ в професионално направление 3.8. Икономика, задочна форма на обучение, срок на обучение – 4 години;

III. Специалност „Счетоводство и контрол“, магистърска програма „Одит“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Одит“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Одит“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Одит“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Одит“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра.

IV. Специалност „Счетоводство и контрол“, магистърска програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра,

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, програма „Счетоводно-финансов мениджмънт“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в

професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра

V. Специалност „Финанси“, магистърска програма „Дигитални финанси (FINTECH)“:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Дигитални финанси (FINTECH)“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Дигитални финанси (FINTECH)“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра,

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Дигитални финанси (FINTECH)“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, програма „Дигитални финанси (FINTECH)“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

✓ **На заседание на Катедрения съвет с Протокол №7/16.06.2023 г. са обсъдени и приети актуализирани следните учебни планове:**

I. Специалност „Финанси“ /срок на обучение 2 семестъра/:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна

степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8 Икономика и 3.9. Туризъм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 2 семестъра;

Избираеми дисциплини III група – II семестър

➤ На мястото на дисциплината Предприемачество да бъде включена дисциплината Финансов контрол в ЕС, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Управление на регионалното развитие да бъде включена дисциплината Фискална политика на ЕС, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини IV група – II семестър

➤ На мястото на дисциплината Корпоративна култура да бъде включена дисциплината Одит на публични проекти, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Стратегическо планиране да бъде включена дисциплината Административно управление на данъчно осигурителния процес, при запазване на същия хорариум.

II. Специалност „Финанси“ /срок на обучение 4 семестъра/:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика, след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризъм, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестър;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър“, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/“Магистър“ по специалности в професионални направления различни от

3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризм, задочна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

Задължителни дисциплини – I семестър:

➤ На мястото на дисциплината Основи на маркетинга да бъде включена дисциплината Корпоративно управление на финансовите институции, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини II група – II семестър

➤ На мястото на дисциплината Основи на управлението да бъде включена дисциплината Дигитален маркетинг, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини III група – II семестър

➤ На мястото на дисциплината Статистика да бъде включена дисциплината Финансов мениджмънт, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Информатика да бъде включена дисциплината Приложни финансови изчисления, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини VI група – IV семестър

➤ На мястото на дисциплината Предприемачество да бъде включена дисциплината Финансов контрол в ЕС, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Управление на регионалното развитие да бъде включена дисциплината Фискална политика на ЕС, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини VII група – IV семестър

➤ На мястото на дисциплината Корпоративна култура да бъде включена дисциплината Одит на публични проекти, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Стратегическо планиране да бъде включена дисциплината Административно управление на данъчно осигурителния процес, при запазване на същия хорариум.

III. Специалност „Финанси“ /срок на обучение 4 семестъра след Професионален бакалавър“/:

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър по ...“ в професионално направление 3.8. Икономика/, редовна форма на обучение, срок на обучение - 4 семестъра;

➤ По образователно-квалификационна степен „Магистър”, специалност „Финанси“ в професионално направление 3.8 Икономика след придобита образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър по ...“ по специалности в професионално направление 3.8. Икономика/, задочна форма на обучение; срок на обучение - 4 семестъра.

Избираеми дисциплини VI група – IV семестър

➤ На мястото на дисциплината Предприемачество да бъде включена дисциплината Финансов контрол в ЕС, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Управление на регионалното развитие да бъде включена дисциплината Фискална политика на ЕС, при запазване на същия хорариум;

Избираеми дисциплини VII група – IV семестър

➤ На мястото на дисциплината Корпоративна култура да бъде включена дисциплината Одит на публични проекти, при запазване на същия хорариум;

➤ На мястото на дисциплината Стратегическо планиране да бъде включена дисциплината Административно управление на данъчно осигурителния процес, при запазване на същия хорариум.

✓ Катедреният съвет обсъди и прие Доклад изготвен от гл. ас. д-р Миглена Тренчева за анализ за динамиката на заетостта, безработицата и наетите лица в секторите от националната икономика, за които кадри подготвя Стопански факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”. Докладът е приет с Протокол №7/16.06.2023 г.

✓ Катедреният съвет обсъди и прие Доклад, изготвен от доц. д-р Стоян Танчев за представяне на резултати за среден успех на студентите от всички специалности в Стопанския факултет в редовна и задочна форми на обучение, ОКС „Бакалавър” и „Магистър” за учебната 2022-2023 година, както и среден успех на випуски 2019, 2020, 2021 и 2022 г. Докладът е приет с Протокол №7/16.06.2023 г.

- ✓ **Катедреният съвет с Протокол № 4/05.04.2023 г. обсъди и прие информация във връзка с извън плановия одит предвиден за 19.04.2023 година:**

1. Справка с брой участвали студенти и работодатели в срещи с преподавателите от катедра „Финанси и отчетност“ с цел обсъждане на нови магистърски и бакалавърски програми и актуализиране на действащи .

2. Информация за нови и обновени учебни планове и квалификационни характеристики в ОКС „Бакалавър“, ОКС „Магистър“ и ОНС „Доктор“ в катедра „Финанси и отчетност“ за периода 2018-2023 година.

За катедра „Мениджмънт и маркетинг“

За периода от проведения предходен Одит и до настоящият момент **в 5 заседания на катедра „Мениджмънт и маркетинг“ са разглеждани проблемите на качеството**. Изготвен и е приет на Заседание на Катедреният съвет конкретен План за действие по проблемите на Качеството на катедра „Мениджмънт и маркетинг“ за учебната 2023/2024 година на базата на Доклад за вътрешен одит и Карта за коригиращи действия по проведения през 2022 г. одит, както и са взети решения във връзка с организацията на дейността по качеството на катедрата

Стартирана е и **Процедура за оценяване в съответствие с РИ1-07-05** Изисквания при оценяване на преподавателите по отношение постигнатото от тях качество на обучение (Протокол №1/07.02.2023 г.). В тази връзка, са разгледани **представените от доц. д-р Мариана Ушева и гл. ас. д-р Виктория Калайджиева** **Оценъчни карти** за оценяване постигнатото качество на обучение от преподавател (в съответствие с РИ1-07-05 Изисквания при оценяване на преподавателите по отношение постигнатото от тях качество на обучение) и е дадена висока оценка на постигнатото качество на обучение (Протокол №9/12.09.2023 г.)

Във връзка с въпросите на качеството са разгледани, обсъдени и приети множество доклади (Протокол № 6/13.06.2023 г.), както следва:

- ✓ Доклад за резултатите за среден успех на студентите от всички специалности в Стопанския факултет в редовна и задочна форма на обучение, ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ за учебната 2021-2022 година;
- ✓ Доклад за проведените срещи за зимен и летен семестър на курсовите отговорници със студенти по въпроси касаещи действия свързани с предприемане на превантивни и

коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване, прекъсване на обучението;

✓ Доклад за анализ за динамиката на заетостта, безработицата и наетите лица в секторите от националната икономика, за които кадри подготвя Стопански факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”.

Специално внимание е обърнато на **Докладите за анализи на резултатите от изследване на мнението на студентите** от специалностите „Бизнес маркетинг и реклама“ и „Бизнес мениджмънт и предприемачество“ – I курс, ОКС „Бакалавър“ – редовно обучение (Протокол №9_10.11.2022 г.).

Традиционно е направено **разпределение на колегите-преподаватели, определени за курсови ръководители**, както и наличието (връзката и добрия контакт) с групови отговорници за студентите по курсове и специалности: „Бизнес маркетинг и реклама“, „Маркетинг“ и „Бизнес мениджмънт и предприемачество“, ОКС „Бакалавър“, редовна и задочна форма на обучение, за учебната 2023-2024 година.

Съвкупността от действия и мерки във връзка с качеството са обсъдени и е приет на Заседание на Катедрения съвет Доклад за извършените дейности по качеството за учебната 2022-2023 г. (Протокол №10/10.10.2023 г.).

За катедра „Икономика“

Във връзка с предходния вътрешен одит на Стопанския факултет и Доклада за вътрешен одит и съответната карта за коригиращи действия в катедра “Икономика“ също са предприети конкретни мерки, както следва:

На заседание на катедрения съвет е приет конкретен План за действие относно въпросите, свързани с качеството на катедра „Икономика“ за учебната 2022/2023 година.

Обсъдени и приети са и следните доклади:

✓ Доклади с резултати от анкетно проучване на студентското мнение на първокурсниците от специалност „Международен бизнес“ и „Икономика на публичната сфера“ за ОКС „Бакалавър“ за учебната 2022/23 година;

✓ Доклад относно провеждане на информационни срещи на студенти от страна на съответните курсови ръководители за учебната 2022/2023 г

- ✓ Доклад относно оценки на **оценяване качеството на обучението в специалности** „Международен бизнес“, „Логистика“ и „Икономика на публичната сфера“ за ОКС „Магистър“, редовно и задочно обучение за учебната 2022/23 год.

Проведено и анализирано е анкетното проучване на студенти-първокурсници, редовно обучение в специалност “Международен бизнес“ и специалност “Икономика на публичната сфера“ към катедра „Икономика“ при стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“-Благоевград.

Анкетната карта е включвала три въпроса с от два до шест отговора на всеки от тях. Въпросите имат за цел да разкрият, защо студентите са избрали съответната специалност, как са я избрали и какви очаквания имат от обучението в съответната специалност.

Преследваните цели от поставените въпроси кореспондират с основната цел, която си поставя анкетното проучване. А основната цел е **„повишаването на качеството на учебния процес“**. Основната цел пък от своя страна кореспондира с фундаменталната задача, която си поставя анкетното проучване – **„повишаването на възможностите за професионална реализация на завършилите студенти“**.

При отговорите в анкетата при някои въпроси е дадена възможността да се регистрира повече от един отговор, което резултира в процентните съотношения изнесени при обработката и анализа на анкетното проучване

Анкетите са попълнени от студентите, обучавани в следните специалности: студенти от I курс, специалност „Международен бизнес“ – 7 анкетиращи; студенти от I курс, специалност „Икономика на публичната сфера“ - 5 анкетиращи.

Общо анкетиращи: **12 студенти**. Проучването е проведено сред студенти, обучаващи се в редовна форма на обучение, образователно-квалификационна степен - бакалавър.

➤ **На въпроса „Как разбрахте за специалността?“:** 10 или 83.33% от анкетиращите посочват сайта на университета като основен източник на информация, 1 или 8.33% са отговорили от техни познати и 1 или 8.33% от техни познати.

➤ **На въпроса: „Защо избрахте тази специалност?“** –8 или 66.67% от анкетиращите студенти, обучаващи се твърдят, че са избрали именно нея, защото обучението би им осигурило реална възможност за намиране на работа по специалността. 5 или 41.67% от анкетиращите отговарят - поради актуалността на специалността към настоящия момент и 1

или 8.33% поради добрия имидж на университета и 3 или 25.00% -получаването на добра подготовка и реална възможност за намиране на работа по специалността.

➤ На въпроса „**Какво очаквате от обучението си в тази специалност?**“, 7 от общо 12 студенти или 58.33% считат, че завършвайки обучението си в тези специалности ще имат добра основа за бъдеща професионална реализация 8 или 66.67% от анкетиранияте очакват да получат добра практическа подготовка, 7 или 58.33% добра теоритическа подготовка, 1 или 8.33% очакват да имат възможност за участие в студентска бригада или студентска мобилност в чужбина, 3 или 25.00% очакват да получат добра езикова подготовка; 5 от общо 12 или 41.67% да получат доразвиване на лични умения необходими за професионална реализация

На база получени резултати е направено обобщението, че могат да се определят три основни информационни канала, които имат най-голямо и ефективно въздействие върху информираният избор на анкетиранияте субекти. Тези канали са интернет информационният канал, класическият информационен канал, чрез информационният бюлетин на кандидатстудентския справочник и информационният канал на речевата реклама. В така ситуираното разпределение на съставните части на информационния поток, който стига до обществената информационна среда изпъкват големите информативни възможности, които предлага сайта на университета за желаещите да се запознаят с специалностите „Международен бизнес“ и „Икономика на публичната сфера“. Тези възможности се синергират с информационните възможности на речевата реклама и се допълват с кандидатстудентския справочник и брошури, като резултат в един добър и перманентно засилващ рекламен ефект, който обхваща напълно регионалния образователен пазар. Съотношението на информационните канали позволява все по-голямото бъдещо развитие на информационният обхват в национален и международен аспект.

Общата картина, която очертава втори въпрос се свежда до характеристиката, че съзнателният избор, който се реализира от анкетната съвкупност е следствие от доверието, което има в образователния пазарен сегмент спрямо специалностите „Международен бизнес“ и „Икономика на публичната сфера“ и институционалната среда, която предлагат тази специалности.

Според анкетното проучване, причината за желанието на анкетирания да изучават специалност „Международен бизнес“ „Икономика на публичната сфера“ се свежда до добрата подготовка, която предоставя специалностите, а добрата подготовка се свързва с възможността за реална професионална реализация на студента, който завършва тази специалност. А добрата подготовка съчетана с добра професионална реализация са основа за добрия имидж на ЮЗУ „Неофит-Рилски“-Благоевград, който е гарант за предоставяне на качествена и практически обоснована образователна услуга на национално и международно ниво.

През летен семестър на учебната 2022/2023 година всеки от курсовите ръководители от катедра “Икономика“ от специалност „Международен бизнес“ и специалност “Икономика на публичната сфера“ е провел по две срещи със студентите от съответния курс.

На 17.03.2023 г. гл. ас. д-р Кръстев е провел среща със студентите от първи курс, специалност „Международен бизнес“. Обсъдени са проблеми свързани с подготовка на документи за стипендии на общо основание/по успех и/или доход. Специален акцент е поставен върху участието на студенти от специалността в проект „НАДГРАЖДАНЕ КАПАЦИТЕТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР „ОБСЕРВАТОРИЯ ИКОНОМИКА“ ЗА ОБУЧЕНИЯ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ И УЧАСТИЕТО ИМ В НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“. На 28.04.2023 г. е проведена втора среща със студентите от първи курс, специалност „Международен бизнес“, при която те са изявили желание за участие в бъдещи практически семинари от НИЦ „Обсерватория икономика“. Обсъдени са и възможности за участие на студентите към външни научни и образователни проекти, както и допълнителни въпроси, свързани с провеждане на текущи контроли и тяхната тежестта при оформяне на семестриалната оценка.

С ИПС 1 и 2 курс с курсов ръководител гл. ас д-р Боряна Димитрова са обсъдени възможностите за изучаване на факултетни дисциплини, участие в програма Еразъм +, участието в обучения на Научноизследователски център „Обсерватория икономика“ и семинари към Център за изследвания и квалификация при Стопанския факултет; регистрация на сайта на Кариерен център и други текущи организационни въпроси. Допълнително с ИПС 1 са разгледани възможностите за получаване на стипендии.

Като курсов ръководител на специалност "Икономика на публичната сфера", 4 курс, доц. д-р Първанов е провел две срещи със студентите. На тях ги е запознал с учебната програма, начинът на провеждане на заниманията, начинът на оценяване и изискванията за присъствие. Бяха обсъдени и извънаудиторните заетости на студентите, както и възможностите за обучение в чуждестранни университети.

Като курсов ръководител на специалност "Международен бизнес", 3 курс гл. ас. д-р Атанасова е провела две срещи със студентите. По време на тях е представила учебната програма, начина на провеждане на лекциите и семинарните упражнения, оценяването и изискванията за присъствие. Обсъдени са и възможностите за участие по програма Еразъм+, както и провеждането на задължителния от студентите преддипломен стаж през следващата академична година. Студентите също са поставили интересуващите ги въпроси, свързани преди всичко с попълването на заявления относно избираемите дисциплини за следващата учебна 2023/2024 година. Разисквана е и организацията и провеждането на изпитната сесия по време на летен семестър на учебната 2022/2023 г.

На срещите проведени със студентите трети курс, специалност „Икономика на публичната сфера“, гл. ас д-р Благовеста Коюнджийска също е представила възможностите за мобилности по програма Еразъм+. Като допълнителна възможност е представена научна сесия на НИЦ „Обсерватория Икономика“ през есента на учебната 2023/2024 г. Проведени са и срещи със студенти от специалност “Международен бизнес“ 2 курс и 4 курс спец “Международен бизнес“. Преобладаваща част от дискутираните въпроси по време на тях имат оперативен характер и се отнасят до начина на протичане на текущия контрол и оценяването по време на семестъра.

От предоставените доклади на курсовите отговорници в катедра “Икономика“ се установява, че студентите са запознати с правилата на ЮЗУ „Неофит Рилски“, относно „Правила за подкрепа на студентите, формиращи продукт, който не съответства на определените изисквания“. На срещите са дискутирани още въпроси като: запознати ли са с изискванията и критериалните системи за оценяване по всички учебни дисциплини, които изучават в момента, срещат ли трудности и от какъв характер, нуждаят ли се от съдействие от страна на академичния и административния състав на факултета. Обсъдени са въпросите свързани с предприемане на превантивни и коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване и прекъсване на

обучението, както и въпроси свързани с изисквания при провеждане на лекции и семинарни упражнения.

Проведено е и анкетно проучване сред работодатели наели 6 студенти от специалност „Икономика на публичната сфера” през учебната 2022-2023 година за провеждане на преддипломен стаж. Имайки предвид общия брой на студентите от специалността, а именно 9, може да се приеме, че получените резултати са представителни относно състоянието на подготовката на студентите от специалност „Икономика на публичната сфера“. Справката показва, че териториалния обхват на анкетното проучване обхваща работодатели от Благоевград, Гоце Делчев, Разлог, Петрич и Бобов дол. Така представените населени места, включващи част от по-големите градове в Югозападна България, показват нагласите и мненията на работодателите и обхващат географския регион, в който се реализират студентите от Стопанския факултет.

На първия въпрос “считате ли, че подготовката на наетите от Вас наши възпитаници е предпоставка за добра професионална кариера?”, отговорите показват, че 100 % от анкетираните фирми считат, че подготовката на наетите от тях наши възпитаници е предпоставка за добра професионална кариера. Важно значение при подбора на кандидатите за работа/стаж има успехът от следването им. В тази връзка 67 % от респондентите посочват, че успехът от следването на кандидатите е критерий при подбора им за работа/стаж, 33% посочват отговор „донякъде”. На въпроса „Как бихте оценили представянето в конкурси на кандидати, завършили специалност „Икономика на публичната сфера” в Стопанския факултет? 100 % от анкетираните представители на приемащите организации са оценили представянето в конкурси на кандидати, завършили специалност „Икономика на публичната сфера” като „много добро”. Във връзка с определяне на добрите страни при подготовката на студентите от специалност „Икономика на публичната сфера”, резултатите от анкетното проучване показват, че 83 % от анкетираните работодатели считат за такава страна „умението за работа в екип”. Значителен е и дялът на респондентите, които определят като добри страни при подготовката на студентите добрата теоретична подготовка (67 %), адекватното поведение и преценка на ситуациите (67 %), както и проявата на инициативност (67 %). Прави впечатление, че половината от респондентите (50 %) посочват творческото мислене като добра страна при подготовката на студентите от специалност „Икономика на публичната сфера“. Не е малък и дялът на анкетираните работодатели (33 %), които определят високата степен на

информираност като такава страна. Само 17% от работодателите посочват отговор „друго“ и по-конкретно знанията като добра страна при подготовката на нашите студенти. Важно значение при обучението на студентите имат направените препоръки за промени в тяхната подготовка. Препоръките на работодателите на първо място са свързани със засилване на практическата насоченост на обучението (67 %) и на второ място със засилване на специализираната подготовка (50 %). Равен е делът на анкетираните (33 %), които препоръчват подобряване на чуждоезиковата подготовка и на връзките с бизнеса. Сравнително малка част от респондентите посочват като необходими промени в подготовката на студентите провеждането на обучение за работа в екип (17 %) и засилването на обучението по информационни технологии (17 %). По отношение на отговор „друго“, 17 % от анкетираните работодатели препоръчват по-честа практика от страна на студентите. Комплексната оценка на анкетираните за професионалната подготовка и реализация на ангажираните от тях наши студенти има важно значение за професионалната подготовка и реализация на студентите от специалност „Икономика на публичната сфера“. В този контекст 83 % от респондентите посочват оценка „много добра“. Едва 17 % от тях я определят като „добра“. Отговорите на въпроса „Считате ли, че Вашите служители и/или стажанти, студенти и/или завършили специалност „Икономика на публичната сфера“ в Стопанския факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ имат по-добра подготовка в сравнение със завършилите същата специалност в друго висше училище?“ сочат, че 67 % от работодателите считат, че техните служители и/или стажанти, студенти и/или завършили специалност „Икономика на публичната сфера“ в Стопански факултет имат по-добра подготовка в сравнение със завършилите същата специалност в друго висше училище, като посочват отговор „да, определено“. Само 17 % от анкетираните посочват, че няма съществена разлика в равнището на подготовката и също толкова е и делът на тези, които не могат да преценят. Що се отнася до готовността на анкетираните работодатели да подпомогнат ЮЗУ „Неофит Рилски“ в подготовката на желаните от тях кадри, 50% посочват, че биха предоставили материалната си база за практическо обучение на студентите. С равен дял от 33 %, респондентите посочват, че биха поканили кадри на университета на обмяна на опит при тях и изразяват желанието си за съвместна работа по проекти с ЮЗУ „Неофит Рилски“. 17 % от работодателите заявяват, че биха подпомогнали учебния процес с изявени техни специалисти, а също толкова от тях посочват, че ще информират за иновации в дейността си.

Резултати от анкетното проучване, направено сред работодатели наели 9 студенти от специалност „Международен бизнес” през учебната 2022-2023 година за провеждане на преддипломен стаж. Имайки предвид общия брой на студентите от специалността, а именно 10, получените резултати могат да се разглеждат като достатъчно представителни относно състоянието на подготовката на студентите от специалност „Международен бизнес“.

Справката показва, че териториалния обхват на анкетното проучване обхваща работодатели от Благоевград, Сандански, Банско, Мездра, гр. Прилеп (Северна Македония) и с. Смоличано. Така представените населени места, включващи част от по-големите градове в Югозападна България, дори и Северозападна България и Република Северна Македония, показват нагласите и мненията на работодателите и обхващат географския регион, в който се реализират студентите от Стопанския факултет. Отговорите на първия въпрос показват, че 100 % от анкетираните фирми считат, че подготовката на наетите от тях наши възпитаници е предпоставка за добра професионална кариера. Важно значение при подбора на кандидатите за работа/стаж има успехът от следването им. В тази връзка 67 % от респондентите посочват, че успехът от следването на кандидатите е критерий при подбора им за работа/стаж, 33 % посочват отговор „донякъде”. На въпроса “Как бихте оценили представянето в конкурси на кандидати, завършили специалност „Международен бизнес” в Стопанския факултет?” 78 % от анкетираните представители на приемащите организации са оценили представянето в конкурси на кандидати, завършили специалност „Международен бизнес” като „много добро”.

Сравнително много по- малък дял от респондентите (22 %) оценяват такъв тип представяне като „добро“. Във връзка с определяне на добрите страни при подготовката на студентите от специалност „Международен бизнес”, резултатите от анкетното проучване показват, че с равен дял от 83 %, анкетираните работодатели считат за такава страна „проявата на инициативност” и „адекватното поведение и преценка на ситуациите“. Значителен е и дялът на респондентите, които определят като добри страни при подготовката на студентите добрата теоретична подготовка (78 %), умението за работа в екип (78 %), както и добрата практическа подготовка (67 %). Като друга важна страна при подготовката на нашите студенти, анкетираните работодатели посочват „високата степен на информираност“ (56 %). Прави впечатление, че голям дял от респондентите (44 %) заявяват творческото мислене като добра страна при подготовката на студентите от специалност „Международен бизнес“. Важно значение при обучението на студентите имат направените препоръки за промени в тяхната

подготовка. Препоръките на работодателите на първо място са свързани с подобряването на връзките с бизнеса (89 %) и на второ място със засилване на специализираната подготовка (67 %). Равен е дялът на анкетираните (33 %), които препоръчват провеждането на обучения за работа в екип и засилване на практическата насоченост на обучението. Като необходими промени в подготовката на студентите, респондентите посочват подобряването на чуждоезиковата подготовка (22 %) и засилването на обучението по информационни технологии (22 %). Комплексната оценка на анкетираните има важно значение за професионалната подготовка и реализация на студентите от специалност „Международен бизнес“. В този контекст 78 % от респондентите посочват оценка „много добра“. Само 22 % от тях я определят като „добра“. Отговорите на въпроса “Считате ли, че Вашите служители и/или стажанти, студенти и/или завършили специалност „Международен бизнес“ в Стопанския факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“ имат по-добра подготовка в сравнение със завършилите същата специалност в друго висше училище?“ сочат, че 67 % от работодателите считат, че техните служители и/или стажанти, студенти и/или завършили специалност „Международен бизнес“ в Стопански факултет имат по-добра подготовка в сравнение със завършилите същата специалност в друго висше училище, като посочват отговор „да, определено“. Значително по-малък е дялът на анкетираните, които посочват, че няма съществена разлика в равнището на подготовката (22 %). Едва 11 % от работодателите не могат да преценят по отношение отговора на този въпрос. Що се отнася до готовността на анкетираните работодатели да подпомогнат ЮЗУ „Неофит Рилски“ в подготовката на желаните от тях кадри, 44 % посочват, че биха предоставили материалната си база за практическо обучение на студентите. С равен дял от 33 %, респондентите посочват, че биха подпомогнали учебния процес с изявени техни специалисти, изразяват желанието си за съвместна работа по проекти с ЮЗУ „Неофит Рилски“ и биха информирали за иновации в дейността си. 22 % от работодателите заявяват, че биха поканили кадри на университета на обмяна на опит при тях, а също толкова от тях посочват, че ще спонсорира подготовката на изявени студенти. Само 11 % от анкетираните биха спонсорира научно-изследователската дейност в университета и същият процент биха информирали за качествени промени в изискванията си към кадрите (11 %).

Въз основа на решение на катедрен съвет, в катедра “ Икономика“ са оценени следните специалности ОКС Магистър редовно и задочно обучение:

Таблица 1.

Специалност:	оценка
Икономика на публичната сфера-ОКС магистър-задочно	76.84
Икономика на публичната сфера-ОКС магистър-редовно	79.18
Логистика-ОКС магистър-задочно	78.74
Логистика-ОКС магистър-редовно	78.98
МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС – ОКС магистър-задочно обучение	88,72
МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС – ОКС магистър-редовно обучение	89,32

За катедра „Туризм“

За периода от предходния вътрешен одит и извънреден одит на Стопанския факултет, в заседания на катедра „Туризм“ са разглеждани проблемите на качеството. Прямо изготвения и приет на заседание на Катедрения съвет План-график за провеждане на дейности по качеството за учебната 2022/2023, на базата на Доклад за вътрешен одит и Карта за коригиращи действия по проведения през 2021 г. одит са извършени следните дейности:

- ✓ Обсъден и приет е План-график за провеждане на дейности по качеството за учебната 2022/2023;
- ✓ Обсъдени и приети са доклади с анализ на следните видове анкети:
- ✓ Обсъдени и приети са доклади с резултати от анкетно проучване на студентското мнение на първокурсниците от специалност „Туризм“ за ОКС „Бакалавър“ и за учебната 2022/23 година;
- ✓ Обсъдени и приети са резултати от проучване на студентското мнение за преподавателите, по отношение качеството на обучение за учебната 2021-2022 година, в катедра „Туризм“;
- ✓ Обсъден и приет е доклад за резултати от анкетно проучване на завършващите студенти през учебната 2021/22 година;

✓ Обсъдени и приети са доклади за провеждане на срещи със студенти от страна на курсовите отговорници за запознаване на студентите с изискванията за разработване на курсови проекти, реферати и дипломни работи, както и с библиотечните ресурси и базите данни в съответствие за учебната 2021/2022 г.

Резултатите от проведените анкетни проучвания са, както следва:

Студенти от I курс, специалност „Туризм“ – 13 анкетирани;

Анализът на анкетните карти сред студентите показва следните резултати:

Студентите, приети в първи курс на ОКС Бакалавър на специалност „Туризм“ и специалност „Устойчив туризм“ бе проведена анонимна анкета. Анкетирани са общо 13 първокурсници, приети в редовна форма на обучение, които дават мнението си в следните шест направления въпроси: - Специалност; Образователно-квалификационна степен; Форма на обучение; Пътища за осведомяване за обучението в специалността; Причини за избора на специалност „Туризм“ и специалност „Устойчив туризм“ и Очаквания от обучението в специалността (Приложена Анкетна Карта и Обработени резултати.

Въпроси от 1 до 3 имат за цел от всички анкетирани лица да разграничат онези, които попадат в обхвата на нуждите на настоящото анкетно проучване относно осведомеността на кандидат-студентите относно специалност „Туризм“ и специалност „Устойчив туризм“, както и да дадат данни за оценката за конкурентоспособността на специалността спрямо останалите специалности както в ЮЗУ „Неофит Рилски“, така и сред останалите образователни институции в страната.

8,2% от всички анкетирани заявяват, че са се информирали за специалността от сайта на университета. Вторите две големи групи - с по 3,2% и 1,4%, са научили за специалността от близки и познати и респективно от възпитаници на университета. Нито един не е посочил кандидатстудентския справочник, реклама в медиите, а 1,2% са посочили бюрата за прием на кандидатстудентски документи като източник на информация при избор на специалността.

По отношение причините за избора на специалност „Туризм“ и специалност „Устойчив туризм“ в „Неофит Рилски“ като основна се очертава реалната възможност за намиране на работа по специалността, следвана от по-общо формулираното „получаване на добра подготовка“. „Актуалност на специалността към настоящия момент“ е посочено от по-малко от една пета от първокурсниците, а „добър имидж на университета“ – едва от 6%.

На катедрено заседания са представени и резултати от анкетно проучване на студентското мнение за качеството на обучение на лекции и семинарни упражнения (ОД 1-05-05 и ОД 1-05-06).

Проучването е проведено летен семестър на 2021/2022 г.. Обобщените резултати от проведеното проучване са обобщени в следната таблица:

Таблица 2.

№	Длъжност	Име, презиме, фамилия	Дисциплина	Оценка	
				лекции	упражнения
1	Проф. д-р	Мария Станкова	Туроператорска и агентска дейност	5,26	5,26
2	Доц. д-р	Илинка Терзийска	Туристически ресурси	4,76	-
3	Проф. д-р	Преслав Димитров	Иновации в туризма	5,13	5,40
4	Гл. ас д-р	Любомира Пинелю	Ресторантьорство	5,24	5,50
5	Гл. ас д-р	Руска Божкова	Селски туризъм	5,28	5,00
			Английски език		5,00
			Английски език		5,19

На база гореизложените резултати за летен семестър на 2022/2023 г. е изчислен среден показател, еквивалентен на 5.13 за лекционните курсове и 5.23, на чиято база може да се приеме, че поставените оценки на преподавателите, надвишават средния показател в 90 % от учебните дисциплини, които анкетираните изучават. Това е показател за високото мнение и удовлетвореност сред студентите.

На база гореизложените резултати, може също така да се заключи, че резултатите от анкетното проучване разкриват по-висока степен удовлетвореност на студентите, но

съответните препоръки би следвало да се вземат под внимание. С оглед на това, на свое заседание катедрният съвет насърчава преподавателите от катедрата да осъществят подкрепа и съдействие на изоставащи в обучението си студенти.

В рамките на отчетния период, КС на катедра „Туризъм“ е обсъдил и приел учебните програми по докторската програма „Икономика и управление на туризма“ в ПН 3.9 Туризъм.

Оценени за постигнато качество на обучението, съгласно РИ-07-05 „Изисквания при оценяване на преподавателите по отношение на постигнатото от тях качество на обучението“ са 3 преподаватели: гл. д-р Руска Божкова, гл. ас. д-р Иванка Въсенска и гл. ас д-р София Мирчова.

Предприет е цялостен преглед на учебната документация на магистърските програми. В резултат на това, КС на катедра „Туризъм“ е взел решение да се прекрати обучението по пет от съществуващите магистърски програми, а именно: Мениджмънт на хотелиерството и ресторантьорството, Мениджмънт на алтернативните видове туризъм, Мениджмънт на туроператорската и агентска дейност, Мениджмънт на развлекателната индустрия, „Международен туризъм“; В същото време се разкриват четири нови образователни програми: „Иновации и предприемачество в туризма“, „Управление на туристическите агенции“, „Хотелиерски и ресторантьорски мениджмънт“ и „Управление на събитията (Event management)“; учебната магистърска програма по „Управление на устойчивия туризъм“ се запазва. Обучението се предвижда да стартира от учебната 2023-2024 г. и е редовна/задочна форма на обучение в 2/4 семестъра, на български и на английски език.

Актуализирана е като цяло учебната документация. В изпълнение на препоръките, получени от НАОА при програмната акредитация на ПН 3.9 Туризъм, в учебните планове са допълнени факултативни дисциплини. Обсъдени и приети са правила и нова Структура на държавен изпит по първи чужд език (Английски език) за студентите от специалност „Туризъм“.

Инициатива на катедра „Туризъм“ е организирането на дни на отворените врати с представители на средните училища и работодателите. Към м. октомври 2023 г. са проведени три подобни събития.

На катедрено ниво се работи активно със студентите. Ежегодно на първокурсниците се определят курсови ръководители. Всички преподаватели, заемащи тази позиция, провеждат периодични срещи с поверените им курсове, за което се отчитат на катедрено ниво. Те са ангажирани с инициране на превантивни и коригиращи действия във връзка с успеваемостта на студентите и предотвратяване на случаи на отпадане, отказване, прекъсване на обучението, както и със запознаване на студентите с изискванията за разработване на курсови проекти, реферати и дипломни работи, както и с библиотечните ресурси и базите данни.

В периода на отчитане на дейността, е проведено и анкетно проучване чрез Google forms сред завършили бакалавърска и/или магистърска степен по туризъм в Стопанския факултет на ЮЗУ "Неофит Рилски" - ПН 3.9 Туризъм. Целта на анкетата е да послужи за по-пълното отразяване на реалната реализация на възпитаниците на катедра Туризъм.

Попълнени са 20 анкети от завършили в периода 2018-2023 г.. Прави впечатление, че в основната си част отговорилите са завършили ОКС „Бакалавър“ (85 %); останалите 15 % от завършилите с магистърска степен. В по-голямата си част, те работят като администратори, супервайзори; след тях има и салонен управител, готвач и координатор дейности, маркетинг агент и служител в туристическа агенция. Завършилите образованието си в ПН 3.9 Туризъм са се реализирали в региона на Благоевград и София, но има и работещи в Германия и Република Северна Македония.

През отчетния период, с цел подготовка за предстояща програмна акредитация по новия график на НАОА, катедра „Туризъм“ е подготвила, обсъдила и приела Доклад за конкурентоспособността на специалностите от ПН 3.9 Туризъм в Стопански факултет и Доклад-анализ на рейтинговата система на българските висши училища за ПН 3.9 Туризъм (при Стопански факултет).

Обобщавайки предоставените от катедрените отговорници по качеството отчетни доклади, представени като същностна част от този доклад, следва да се отбележи, че всички дейности заложи в План-график за провеждане на дейности по качеството за учебната 2022/2023 г. на катедрено и факултетско ниво са изпълнени.

Може да се приеме, че усилията на екипа на Факултетската комисия по качество при Стопанския факултет доведоха до повишаване контрола и ефективността по предоставяне на образователни услуги в сферата на икономиката, финансите, управлението, туризма. Същевременно, на Факултетен съвет, проведен на 11.10.2023 г., е обновен състава на самата комисия, като са включени новоизбрани катедрени отговорници и представители на студенти и заинтересовани страни по катедри.

Считам, че в резултат може да се приеме, че са създадени предпоставки за запазване на положителните тенденции във връзка с осигуряване на качеството в Стопанския факултет и през следващите години, като приоритетните дейности следва да са насочени към подобряване и разширяване на обхвата от образователни продукти, както и на тяхното качество. И, не на последно място, към повишаване квалификацията на академичния състав в областта на качеството, чрез провеждане на периодични семинари.

Приложения:

1. Доклад за успеваемостта и средния успех, постигнати от студентите от 1 до 4 курс, ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ за предходната учебна година

2. Доклад, представящ анализ на динамиката на заетостта, безработицата и наетите лица в секторите от националната икономика, за които кадри подготвя Стопански факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”

Изготвил доклада:

(Проф. д-р Мария Станкова)

Председател на факултетска комисия по качество

**10 ноември 2023 г.
гр. Благоевград**